

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Ustavno sodišče Republike Slovenije (Słowenia) w dniu 20 kwietnia 2023 r. – INTERZERO Trajnostne rešitve za svet brez odpadkov d.o.o., Interzero Circular Solutions Europe GmbH i in. / Državni zbor Republike Slovenije

(Sprawa C-254/23, INTERZERO i in.)

(2023/C 252/32)

Język postępowania: słoweński

Sąd odsyłający

Ustavno sodišče Republike Slovenije

Strony w postępowaniu głównym

Strony składające wniosek o zbadanie zgodności z konstytucją: INTERZERO Trajnostne rešitve za svet brez odpadkov d.o.o., Interzero Circular Solutions Europe GmbH i in.

Druga strona postępowania: Državni zbor Republike Slovenije

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy można uznać za przedsiębiorstwo zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (w świetle art. 14 TFUE, protokołu nr 26 w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym oraz art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy⁽¹⁾) osobę prawną, której przysługuje wyłączne prawo do wykonywania działalności polegającej na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta za produkty tego samego rodzaju na terytorium Republiki Słowenii, która to działalność obejmuje:
 - zawieranie umów z producentami niektórych produktów, na mocy których owi producenci powierzają tej osobie prawnej zadanie zapewnienia w ich imieniu odpowiedniego gospodarowania odpadami powstałymi z tych produktów;
 - organizację systemu zbierania i przetwarzania odpadów (zawieranie umów ze spółkami handlowymi, które w imieniu organizacji zbierają i przetwarzają w odpowiedni sposób wszystkie zebrane odpady powstałe z produktów, w odniesieniu do których ma zastosowanie rozszerzona odpowiedzialność producenta), oraz
 - prowadzenie rejestru produktów, do których ma zastosowanie rozszerzona odpowiedzialność producenta i które są wprowadzane do obrotu w Republice Słowenii, a także prowadzenie rejestru zebranych i przetworzonych odpadów powstałych z produktów, do których ma zastosowanie rozszerzona odpowiedzialność producenta, jak również przekazywanie tych danych ministerstwu,i która to osoba prawna jest zobowiązana, w ramach wykonywania wspomnianej działalności, do zawarcia umów zarówno z producentami, na których spoczywa obowiązek rozszerzonej odpowiedzialności producenta, jak i ze spółkami handlowymi, które będą prowadzić zbiórkę i przetwarzanie odpadów?
- 2) Czy art. 16 i 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 49, 56 i 106 TFUE, dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym⁽²⁾ oraz art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym działalność polegająca na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta za produkty tego samego rodzaju może być zgodnie z prawem wykonywana przez jedną osobę prawną na terytorium państwa członkowskiego w celach niezarobkowych, co oznacza, że dochody nie przekraczają rzeczywistych kosztów zbiorowego wypełniania obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz że ta osoba prawna musi przeznaczать zyski wyłącznie na wykonywanie działalności i wdrażanie środków służących zbiorowemu wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta?

- 3) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie drugie, czy art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 49, 56 i 106 TFUE, zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, a także art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym państwo członkowskie zmienia działalność polegającą na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta za produkty tego samego rodzaju poprzez przekształcenie jej z regulowanej i zorientowanej rynkowo działalności o charakterze zarobkowym, wykonywanej przez wiele podmiotów gospodarczych, w działalność, do której wykonywania uprawniona jest tylko jedna organizacja i która musi być przez nią wykonywana w celach niezarobkowych w rozumieniu pytania drugiego?
- 4) Czy przepisy prawa Unii, o których mowa w pytaniu trzecim, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym w wyniku wejścia w życie nowych przepisów ustawowych dotyczących zbiorowego wypełniania obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta powstaje z mocy prawa (*ex lege*) ingerencja w indywidualne stosunki, powodująca, że przestają obowiązywać wszystkie umowy zawarte między podmiotami gospodarczymi, które wykonywały działalność polegającą na zbiorowym wywiązywaniu się z rozszerzonej odpowiedzialności producenta zgodnie z wcześniejszymi przepisami, a producentami, na których spoczywa obowiązek rozszerzonej odpowiedzialności producenta, jak również między podmiotami gospodarczymi, które wykonywały działalność polegającą na zbiorowym wywiązywaniu się z rozszerzonej odpowiedzialności producenta zgodnie z wcześniejszymi przepisami, a podmiotami gospodarczymi, które wykonują działalność polegającą na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów powstałych z produktów będących przedmiotem zbiorowego wypełniania obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta?
- 5) Czy w okolicznościach przyjęcia nowych przepisów ustawowych opisanych w pytaniach trzecim i czwartym zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań należy interpretować w ten sposób, że ustawodawca musi ustanowić okres przejściowy lub wprowadzić system odszkodowań? Jeśli tak, to jakie kryteria należy spełnić, aby okres przejściowy lub system odszkodowań były racjonalne?
- 6) Czy art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 49, 56 i 106 TFUE, dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym oraz art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym producenci, na których spoczywają obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta i którzy wprowadzają do obrotu 51 % produktów tego samego rodzaju, do których ma zastosowanie obowiązek rozszerzonej odpowiedzialności producenta, są zobowiązani do utworzenia osoby prawnej odpowiedzialnej za wykonywanie działalności polegającej na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz zgodnie z którym producenci produktów tego samego rodzaju muszą, w przypadku ewentualnego cofnięcia zezwolenia, ponownie utworzyć taką osobę prawną, czy też wyżej wymienione przepisy prawa Unii należy interpretować w ten sposób, iż stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym tylko producenci mogą posiadać udziały we wspomnianej osobie prawnej?
- 7) Czy art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 49, 56 i 106 TFUE, dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym oraz art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym producentami posiadającymi udziały w osobie prawnej, która zapewnia zbiorowe wypełnianie obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, nie mogą być osoby, które prowadzą zbiórkę lub przetwarzanie odpadów powstałych z produktów będących przedmiotem zbiorowego wypełniania obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta w tej osobie prawnej?
- 8) Czy art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 49, 56 i 106 TFUE, dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym oraz art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym producent posiadający udziały w osobie prawnej, która zapewnia zbiorowe wypełnianie obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, oraz osoba prawna, która wykonuje działalność polegającą na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, nie mogą:

— posiadać bezpośrednio lub pośrednio powiązań kapitałowych z osobą, która prowadzi zbiórkę lub przetwarzanie odpadów powstałych z produktów będących przedmiotem zbiorowego wypełniania obowiązków w osobie prawnej zapewniającej zbiorowe wypełnianie obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, ani posiadać w tej osobie praw do zarządzania lub nadzoru;

- posiadać powiązań kapitałowych lub więzi rodzinnych z osobą, która posiada lub kontroluje prawa głosu w organie zarządzającym lub organie nadzorczym osoby, o której mowa w poprzednim tiret, lub z osobą, która reprezentuje tę osobę?
- 9) Czy art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 49, 56 i 106 TFUE, dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym oraz art. 8 i 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym ograniczenia, o których mowa w pytaniach siódmym i ósmym, mają zastosowanie również do członka organu zarządzającego osoby prawnej wykonującej działalność polegającą na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, członka organu nadzorczego tej osoby prawnej lub do przedstawiciela tej osoby prawnej?
- 10) Czy art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 49 i 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu, zgodnie z którym producenci, do których ma zastosowanie obowiązek rozszerzonej odpowiedzialności producenta i którzy wprowadzają do obrotu produkty przeznaczone do użytku domowego, muszą obowiązkowo zawrzeć umowę, na mocy której powierzają osobie prawnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności polegającej na zbiorowym wypełnianiu obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta zadanie, jakim jest wypełnianie obowiązków tych producentów, wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta?

(¹) Dz.U. 2008, L 312, s. 3.

(²) Dz.U. 2006, L 376, s. 36.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Okryžen syd – Sliwen (Bułgaria) w dniu 25 kwietnia 2023 r. – postępowanie karne przeciwko DM, AV, WO, AQ

(Sprawa C-265/23, Volieva (¹))

(2023/C 252/33)

Język postępowania: bułgarski

Sąd odsyłający

Okryžen syd – Sliwen

Postępowanie karne przeciwko

DM, AV, WO, AQ

Pytania prejudycjalne

1. Czy art. 52 w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 4 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW (²) z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz art. 19 ust. 1 zdanie trzecie Traktatu o Unii Europejskiej, gdy sprawa karna dotyczy czynów wchodzących w zakres stosowania prawa Unii, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym takim jak przepisy rozdziału XXVI NPK – w brzmieniu zmienionym w DW, nr 63/2017 r., obowiązującym od dnia 5.11.2017 R. – uchylającym prawo oskarżonego do umorzenia postępowania karnego przeciwko niemu, w sytuacji gdy to prawo powstało w okresie obowiązywania ustawy, która przewidywała taką możliwość, lecz ze względu na błąd sądu zostało ustalone po uchyleniu tej ustawy?
2. Jakie skuteczne środki prawne przysługiwałyby takiej osobie oskarżonej w rozumieniu art. 47 karty, a w szczególności, czy sąd krajowy powinien całkowicie umorzyć postępowanie karne przeciwko takiej osobie oskarżonej, biorąc pod uwagę, że poprzedni skład sędziowski tego nie uczynił, pomimo że istniały ku temu podstawy w świetle obowiązującego wówczas prawa krajowego?

(¹) Nazwa niniejszej sprawy jest fikcyjna. Nie odpowiada ona prawdziwemu nazwisku niektórych stron postępowania.

(²) Dz.U. 2008, L 300, s. 42.